

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 5*

(PROBLEMS AND GUIDES OF ADMINIS-
TRATIVE DEVELOPMENT BY SCHOOL
BASED MANAGEMENT IN CHAINAT
SECONDARY SCHOOL UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 5.)

สุภัทพร นิธิพัฒนกาญจน์**

สุรัตน์ ไชยชมภู***

สมุทร ชำนาญ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบสอบถาม Focus group การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิสิตหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**** อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายด้าน การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

2. ปัญหาการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ คือ สนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ จัดทำแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB) ด้านการบริหารงานบุคคล คือ พิจารณาย้ายและพิจารณาความดีความชอบให้ยึดหลักคุณธรรม และยึดผลการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรประสานและส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบ ตามความเหมาะสมและตามศักยภาพของโรงเรียน

คำสำคัญ: การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน/โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the problems and to determine the guidelines for improving school based management in Chainat secondary schools under the Secondary educational service area office 5 classified by position, experience, and school size. The sample in this research were 234 school administrators and teachers. The research instrument used in collecting data was a set of five rating scale questionnaire. Mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA were used in analyzing the data.

The results of the research revealed as follows:

1. The problems of the school administrative development by school based management as overall were rated at medium level. When each aspect was considered, it was found that in the aspect of the academic administration was found at the medium level but the budget administration, the general administration, and the personnel administration were at the least level respectively.

2. The comparison of the problems of the school administrative development by school based management classified by the position was statistically significant difference at the level of .05 but the experience and the school size were found statistically insignificant difference.

3. The guidelines of administrative development by school based management were suggested that the school administrators should enhance teacher's competencies developing in classroom research as the academic administration aspect, determine performance based budgeting (PBB) in the budget administration aspect, consider the annual promotion for teachers and transferring teachers, should be fair under merit system the aspect of personnel administration should manage and enhance the formal, informal, and nonformal education to appropriate as the school existing in general administration aspect.

Keyword: Administrative Development Of School – Based Management / Chainat Secondary School / The Secondary Educational Service Area Office 5

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ที่ระบุอย่างชัดเจนว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ให้กับสถานศึกษาโดยตรง โดยให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จังหวัดชัยนาทมีจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในสังกัดจำนวน 13 โรงเรียน มีครู 576 คน นักเรียน 11,152 คน โรงเรียนบางโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารจัดการศึกษาและการบริหารงานโรงเรียนเป็นไปด้วยความไม่คล่องตัว ตามนโยบายการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาหรือการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร อีกทั้งขนาดโรงเรียนก็มีความแตกต่างกันมาก

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 อยู่ในระดับใด เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียน

เป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดชัยนาท ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 นำไปใช้กำหนดนโยบาย ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ปีการศึกษา 2553 รวมทั้งสิ้น 576 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด 32 คน ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด 33 คน ครูผู้สอนสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นได้จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610)

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ตำแหน่ง จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 22 ปี และประสบการณ์มากกว่า 22 ปี ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ซึ่งมี 4 ด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 แบบ Focus group

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 234 ฉบับ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ประสานงานเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง ได้รับคืน 234 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ โดยการแจกแจงความถี่
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)
3. ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท เพื่อทำการสนทนากลุ่มหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้ง 4 ด้าน จำนวนด้านละ 8 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน
4. ผู้วิจัยได้สนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ และร่วมกันสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางรายด้าน การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า

1) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ได้สรุปแนวทางออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งได้จากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารโรงเรียนด้วยวิธีการและแนวคิดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่โรงเรียนจะถูกควบคุมโดยหน่วยงานจากส่วนกลางหรือตัวแทนจากส่วนกลาง นโยบายและแนวการดำเนินงานของโรงเรียนถูกกำหนดจากส่วนกลาง การบริหารจึงไม่ตรงกับความต้องการความจำเป็นที่แท้จริงของโรงเรียนและท้องถิ่น อีกทั้งสมาชิกที่อยู่ในโรงเรียนจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดการบริหารงานหรือจัดการโรงเรียนได้โดยตรง สอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ ชะเอมกุล (2548) พบว่า ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดสรรให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทำวิจัย และถึงแม้ว่าจะส่งเสริมให้ครูทำวิจัย แต่ครูก็มีภาระงานในการสอนมาก จึงไม่ค่อยมีเวลาทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ วีรพล ฉลาดแย้ม (2544) พบว่า ปัญหาการทำวิจัยที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

ขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัย ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัย ไม่มีการสนับสนุนทุนการวิจัย นอกจากนี้ตัวครูยังมีความกังวลและขาดความมั่นใจที่จะลงมือปฏิบัติ เนื่องจากความไม่ชัดเจนในการทำวิจัยอย่างแท้จริง

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษามีการแข่งขันค่อนข้างมาก ครูส่วนใหญ่ก็จะมีหน้าที่ในการสอน ทำให้ไม่มีเวลามาทำงานงบประมาณได้เท่าที่ควร อีกทั้งบางโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่เข้ามาทำงานงบประมาณโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับ วาริ ศิริรัตนอำพร (2550) พบว่า ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ ส่วนกลางยังไม่กระจายอำนาจมีที่โรงเรียนอย่างเต็มที่ เห็นได้จาก โรงเรียนยังไม่ได้ดำเนินการจัดสอบบรรจุด้วยตนเอง ยังคงเป็นเขตพื้นที่ดำเนินการอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนยังไม่ได้รับอำนาจจากส่วนกลางจริง ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยา ศรีจันทร์หล้า (2554) พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ ลักษณะงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารจะต้องเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด อีกทั้งยังต้องร่วมมือกับครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดนโยบายของโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยการดำเนินการดังกล่าวต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของหลายฝ่ายที่กล่าวมา ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือ การประสานงานที่ดี และโรงเรียนมัธยมศึกษาก็ได้มีการปฏิบัติและมีความสัมพันธ์กับชุมชนมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ นาคปรการ (2544) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของฝ่ายบริหารทั่วไปในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับน้อย

2. ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารและครูผู้สอน ได้รับการพัฒนาและรับทราบเกี่ยวกับแนวการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ของตนเองคือผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งต้องรับทราบแนวนโยบายในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการกระจายอำนาจและการปฏิรูปการศึกษา ส่วนครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติมีบทบาทหน้าที่ในการสอนก็จะรับทราบแนวทางในการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้มีแนวความคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ความ ช่วยสุข (2545) พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียน

เป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ภาพรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะ ปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2 ผู้บริหารและครูทุกคน มีความรู้ความเข้าใจและตื่นตัวต่อการปฏิรูปการศึกษา อีกประการหนึ่งอาจจะ เป็นเพราะว่า ได้มีการเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ตามที่ หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมระดับโรงเรียน มีการประชุม ชี้แจง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นสร้างแนวปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547) พบว่า ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ภาพรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการะงาน และปัญหาซับซ้อนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ก็มีบุคลากรและทรัพยากรมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ธวัช นันทวาส (2547) โรงเรียนทุกขนาด การบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด ชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รับแนวทางดังนี้

5.1 การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากร ให้มีศักยภาพด้านการวิจัย ให้ความสำคัญต่องานวิจัยในชั้นเรียน ถึงแม้ว่าบางโรงเรียนจะเป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก มีนักวิจัยไม่มากนัก ก็จะต้องผลักดันให้มีงานวิจัยขึ้นมา โดยการจัดอบรมและเชิญผู้เชี่ยวชาญ มาให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัย จัดสรรงบประมาณที่คล่องตัวให้เพียงพอกับบุคลากร ในโรงเรียน ควรส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง ที่จะให้ครูมีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย ในชั้นเรียน ทั้งด้านทฤษฎีและลงปฏิบัติ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำสื่อนวัตกรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยายภาค สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และ มีความรอบรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจ เรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กอบกุล จงกลณี (2545) พบว่า ควรจัดเผยแพร่ผลงานวิจัย จัดหาอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก จัดหาทุนการทำวิจัย จัดเครือข่ายวิจัย นำผลการวิจัยพิจารณาความดีความชอบ ติดตามประเมินผลการทำงาน อย่างต่อเนื่อง

5.2 การบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ต้องมีการจัดอบรมเผยแพร่ความรู้ให้แก่บุคลากร ในการจัดทำแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB) มีการวางแผนงบประมาณ คำนวณว่า จะใช้งบประมาณไปทางด้านใดบ้าง ศึกษากระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เน้นความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน มีการควบคุมการเบิกจ่ายและบริหารจัดการงานงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ มีการรายงานทางด้านการ ใช้เงินและผลการดำเนินงานอยู่เสมอ มีระบบบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ มีฝ่ายที่รับผิดชอบ

ในการตรวจสอบภายใน ที่มีอิสระในการทำงาน ควรให้สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันกำหนดแนวทางการใช้งบประมาณในแต่ละด้าน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสถานศึกษาและ ผู้เรียนเป็นหลัก มีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ ผู้บริหารควร พัฒนาบุคลากร จัดหาทุนให้บุคลากรในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้เป็นกลไกในการสร้างคนให้เป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ สร้างองค์กร แห่งการเรียนรู้ และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้อง กับ กาญจนนา สัตย์สงวน (2544) พบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณ สามขั้นตอน ตามการบริหารงานคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง คือ การวางแผนการปฏิบัติ และการติดตามและ ประเมินผลแก้ไขปรับปรุง

5.3 การบริหารงานบุคคล ได้แก่ ควรให้โรงเรียนเป็นคนสรรหาบรรจุแต่งตั้งเอง หรือ คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาในเรื่องอัตรา กำลังของแต่ละโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนสำรวจอัตราว่างของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา กำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบรรจุแต่งตั้ง หลักเกณฑ์การสอบบรรจุแต่งตั้ง ดำเนินการสอบอย่างถูกต้อง โปร่งใส ควรสรรหาอัตรากำลังครูให้รวดเร็ว คล่องตัว ผู้บริหารต้องจัดหา คณะกรรมการดำเนินงานและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการประเมิน ไม่ควรนำความเห็นหรือ ความรู้สึกส่วนตัวมาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล ผู้ประเมินต้องทราบในสิ่งที่ตนเองต้องการ ประเมินว่ามีสิ่งใดบ้าง เมื่อประเมินแล้วอยู่ในระดับใด และจะอย่างไรให้การประเมินผลนำไปสู่ การปฏิบัติงานที่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงาน หัวข้อในการประเมินผู้ปฏิบัติงาน ควรพิจารณาถึงคุณลักษณะและความรับผิดชอบเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละตำแหน่ง กำหนด วิธีการการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ/หลักเกณฑ์ การพิจารณาความดี สนับสนุนผู้ตั้งใจปฏิบัติงานให้ได้รับการเลื่อนขั้นเป็นกรณีพิเศษ พิจารณาความดี ความชอบโดยยึดหลักคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ หุสดี รุมาคม (2542) กล่าวว่า การประเมินผล เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องหรือทิศทางที่ผู้ถูกประเมินควรได้รับการพัฒนา ทำให้บุคคลในองค์กร มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังใช้เพื่อการตัดสินใจ เช่น โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง การให้ออกจากงาน การเพิ่มเงินเดือน โบนัสประจำปี และยังสามารถใช้ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการรับสมัคร การคัดเลือกพนักงาน เพื่อให้องค์กรได้บุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงาน

5.4 การบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมประสานงาน กับองค์กร ชุมชน หรือหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหาร และจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษาด้วย ควรให้หาผู้เชี่ยวชาญมา จัดการอบรมบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศเพื่อให้เข้าใจระบบการจัดทำสารสนเทศ ของโรงเรียน สำรวจเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ มีการจัด ระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบข้อมูล ของเขตพื้นที่การศึกษา พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการปฏิบัติงาน จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการ

มีการประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
ควรจัดการฝึกอบรมครูหรือนุคลากรที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ เก็บรักษา
ยืม ทำลายหนังสือและเอกสารทางราชการ ควรนำระบบ e-Office มาใช้ในการจัดเก็บเอกสาร
ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการเอกสารเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ง่ายและสะดวกในการค้นหา อุปกรณ์
ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการเอกสารต้องมีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้การบริหารจัดการระบบการ
จัดเก็บเอกสารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ กู้เกียรติ เลขาตระกูล (2547) พบว่า
เมื่อจัดกิจกรรมพัฒนา ซึ่งได้ใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและกระบวนการ
นิเทศภายใน เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานสารบรรณ หลังจากการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ
ภายในการรับและการส่งหนังสือเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องทันเวลา การเก็บรักษาและ
การยืมมีระบบ สะดวกต่อการค้นหา และการทำลายหนังสือราชการเป็นไปตามระเบียบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

1. การบริหารงานวิชาการ ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ
ด้านการวิจัย ให้ความสำคัญต่องานวิจัยในชั้นเรียน กำหนดให้เป็นภาระงานของครูที่จะต้องทำวิจัย
ในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง โดยเริ่มจากวิจัยเล็กๆที่ไม่ต้องมีรูปแบบตายตัว ทำไปพร้อมกับ
การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การบริหารงานงบประมาณ ควรจัดทำแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB)
มีขั้นตอนการทำที่ถูกต้องและเป็นระบบ ให้สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันกำหนด
แนวทางการใช้งบประมาณในแต่ละด้าน กรรมการสถานศึกษามีหน้าที่ในการอนุมัติแผนประจำปี
ซึ่งในแผนได้มีการกำหนดงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายตามแผนงานโครงการไว้ ผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากร
จัดหาทุนให้บุคลากรในโรงเรียนในด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการ
ปฏิบัติงาน คัดเลือกทุนให้เหมาะสมกับความต้องการและผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

3. การบริหารงานบุคคล ควรพิจารณาระบบการย้ายด้วยความยุติธรรม จัดหา
คณะกรรมการดำเนินงานและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการประเมิน ไม่ควรนำความเห็นหรือความ
รู้สึกส่วนตัวมาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล หัวข้อในการประเมินผู้ปฏิบัติงานควรพิจารณา
ถึงคุณลักษณะและความรับผิดชอบเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละตำแหน่ง การพิจารณาความดีความ
ชอบให้ยึดหลักคุณธรรม ซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติงานที่ต้องปฏิบัติตามหลักการบริหารงานบุคคล

4. การบริหารงานทั่วไป ควรดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือ
ทั้ง 3 รูปแบบ ตามความเหมาะสมและตามศักยภาพของโรงเรียน ประสานส่งเสริม กับองค์กร
ชุมชน หรือหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาทั้งในระบบ
นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป มีการประเมิน
และประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ควรจัดการ
ฝึกอบรมครูหรือนุคลากรที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ
เก็บรักษา ยืม ทำลายหนังสือและเอกสารทางราชการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 5
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา สัตย์สงวน. (2544). *การบริหารงบประมาณอย่างมีคุณภาพในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่าง* สมาคริสตจักรในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กอบกุล จงกลณี. (2545). *แนวทางการพิจารณาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน* วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กู้เกียรติ เลขাত্রะกุล. (2547). *การพัฒนาการปฏิบัติงานสารบรรณโรงเรียนบววิทยาคม กรมสามัญ ศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ* วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการ การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คารม ช่วยสุข.(2545). *ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการ การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- จุฑามาส เทพหัสติน ฌ อยุธยา. (2547). *ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว, งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหา บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ธวัช นันทวาส. (2547). *การศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนขุนนาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ฟูสดี รุมาคม.(2542). *การประเมินการปฏิบัติงาน Performance appraisal*. กรุงเทพฯ : คณะพาณิช ยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วารี ศิริรัตน์อำพร.(2550). *การศึกษาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการ การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิทยา ศรีจันทร์หล้า. (2554). *สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- วีรพล ฉลาดแย้ม. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา
หนองบัวลำภู. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2542). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- _____.(2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค .
- _____.(2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549). กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค
- สุธาทิพย์ ชะเอมกุล. (2548). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ นาคปรากกร. (2544). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานฝ่ายบริการในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R., & Morgan, D.W. (1970, August). Determining sample size for research
activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

